

TEMA 4: DIVERSITAT CULTURAL I DIMENSIÓ HISTÒRICA

Després de la coronació, Dari es va adreçar als grecs que hi eren presents i els preguntà quants diners acceptarien per menjar-se els cadàvers dels seus pares. Ells van respondre que no ho farien per res del món. Tot seguit, cridà a uns indis que s'anomenaven calatis que es menjaven els seus morts, i els preguntà per quants diners acceptarien cremar els cadàvers dels pares. Aquests, cridant, li demanaren que no digues coses immorals. Són **costums establerts** i crec que Píndar encertava quan deia que **el costum regna sobre tothom**.

HERÒDOT, III, 38,3-4

La idea que les diferències d'intel·ligència individual depenen de la raça va semblar que quedava científicament fonamentada amb l'aplicació massiva de tests d'intel·ligència als Estats Units durant la Primera Guerra Mundial. Els resultats obtinguts respectivament per la població blanca i negra semblaven demostrar que els blancs són més intel·ligents que els negres. Aquests resultats foren qüestionats ben aviat. Immediatament es va objectar que les qüestions formulades afavorien els individus més instruïts, cosa que feia suposar que l'obtenció de millors resultats tenia a veure amb l'educació rebuda. Aquesta suposició es va veure confirmada amb posterioritat quan es constatà, per exemple, que les puntuacions obtingudes per negres de Nova York amb estudis, eren superiors a les obtingudes per blancs d'Alabama, igualment amb estudis.

L'existencialisme ateu que jo represent és més coherent. Declara que si déu no existeix, hi ha al manco un ésser en el que l'existència precedeix a l'essència, un ésser que existeix abans de poder ser definit per cap concepte, i que aquest ésser és l'home (...). Què significa aquí que l'existència precedeix a l'essència? Significa que l'home comença per existir, es troba, sorgeix en el món, i després es defineix. L'home, si no és definible, és perquè comença per no ser res. Només serà després, i serà tal com s'hagi fet. Així doncs, no hi ha naturalesa humana, perquè no hi ha Déu per a concebre-la. L'home és l'únic que no només és tal com ell es concep, sinó tal com ell es vol, i com es concep després de l'existència, com es vol després d'aquest impuls cap a l'existència; l'home no és altra cosa que el que ell es fa.

J. P. SARTRE, *L'existencialisme és un humanisme*

Els trets que podem veure no coincideixen amb els que no podem veure. Prenem els grups sanguinis A,B,O. Presenten el tipus O entre el 70 i 80 per cent dels escocesos de pell clara, els habitants de l'Àfrica central de pell negra i els aborígens australians de pell morena. Si poguéssim veure el grup sanguini del tipus O de la mateixa manera que podem veure el color de la pell... agruparíem escocesos i africans en la mateixa raça? El tipus A és igualment indiferent a les distincions superficial. Entre el 10 i el 20 per cent dels africans, hindús i xinesos presenten el tipus A. Hauríem, doncs, d'agrupar-los a tots en la mateixa raça?

M.HARRIS: *Nuestra especie*

Aquest pelegrí de l'ésser, aquest emigrant substancial, és l'home. Per això manca de sentit posar límits a allò que l'home és capaç de ser. En aquesta il·limitació principal de les possibilitats, ja que no té naturalesa, només hi ha una línia fixa, preestablerta i donada, que pot orientar-nos; sols hi ha un límit: el passat. Les experiències de vida fetes fan estret el futur de l'home. (...) Es viu en vista del passat.

En suma, l'home no té naturalesa, sinó que té història. O el que és el mateix: allò que la natura és a les coses, és la història – com a *res gestae* – a l'home.

J. ORTEGA Y GASSET
Història com a sistema